

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 16 февруари 2023 г.
(OR. en)

6043/1/23
REV 1

MI 80
COMPET 77
IND 36

БЕЛЕЖКА

От: Председателството
До: Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно: Дългосрочна конкурентоспособност и производителност –
Вътрешният пазар на 30 години и пътят напред
– Ориентационен дебат

Приложено се изпраща на делегациите бележка на председателството за ориентационния дебат на тема „Дългосрочна конкурентоспособност и производителност – Вътрешният пазар на 30 години и пътят напред“.

Бележка от председателството: Дългосрочна конкурентоспособност и производителност - Вътрешният пазар на 30 години и пътят напред (Ориентационен дебат в Съвета по конкурентоспособност, 2 март 2023 г.)

Силата, устойчивостта и авторитетът на Европа в световен мащаб зависят от нашите икономически резултати и от конкурентоспособността на икономиката ни. В това отношение предприятията и промишлеността на ЕС са облагодетелствани от възможността да работят в целия ЕС, на отворен пазар, който се характеризира с ефективна конкуренция, конкурентни цени на енергията, стабилна регулаторна среда, иновации и достъп до капитали, както и от свързаността със световните пазари. Единният пазар предоставя на предприятията от ЕС голям вътрешен пазар, който им позволява да се развиват и да се конкурират в световен мащаб, и така вече 30 години.

През последните години обаче европейската икономика е изправена пред значителни предизвикателства. COVID-19, инфлацията, високите цени на енергията и незаконното нахлуване на Русия в Украйна промениха драстично реалността за предприятията от ЕС. Засилената геоикономическа конкуренция подкопава пазарните принципи на световно равнище. Необходимостта от действия на ЕС беше подчертана от Европейския съвет в неговите заключения от 15 декември 2022 г. и 9 – 10 февруари 2023 г. На 1 февруари 2023 г. Комисията представи Промисления план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии, който има за цел да осигури благоприятна среда за увеличаване на производствения капацитет на ЕС по отношение на технологиите и продуктите с нулеви нетни емисии, необходими за постигане на амбициозните цели на ЕС в областта на климата.

Освен да очертае пътя за постигане на нулеви нетни емисии и да отговори на краткосрочните нужди на предприятията, Европа трябва да се справи с дългосрочните икономически предизвикателства. През декември 2022 г. Европейският съвет подчерта, че ЕС трябва да се заеме с предизвикателствата във връзка с различията в растежа и иновациите между Европа и нейните световни конкуренти и прикани Комисията да представи стратегия за повишаване на конкурентоспособността и производителността. Заключението беше потвърдено на 9 февруари, като Европейският съвет ще разгледа отново този въпрос на 23—24 март 2023 г.

През март 2023 г. Комисията ще представи съобщението „Единният пазар на 30 години“, за да отбележи 30^{-ата} годишнина на единния пазар. Заедно с годишния доклад за единния пазар за 2023 г. и информационното табло за единния пазар, съобщението ще хвърли светлина върху значението на единния пазар, както и върху бъдещите действия за неговото укрепване.

Очаква се тези инициативи да осигурят солидна основа за насочване на ЕС по пътя към повишаване на конкурентоспособността и по-устойчива икономика.

Европейски модел за дългосрочна конкурентоспособност

За да се възстанови производителността и растежът, трябва да намерим дългосрочен европейски модел за конкурентоспособност – решителен план за укрепване на конкурентоспособността на ЕС.

Отбелязването на 30-ата годишнина на единния пазар е естествена отправна точка за обсъждане на отделните елементи на такъв план. Необходимо е единният пазар да продължи да бъде силна движеща сила за създаване на работни места, предприемачество, екологичен преход и устойчив растеж през следващите тридесет години. Съгласно анализа един напълно функциониращ единен пазар би могъл да генерира обща икономическа полза от около 12% допълнителен БВП годишно в ЕС. Не можем да си позволим да пропуснем тази възможност.

Една цялостна европейска стратегия за производителност и конкурентоспособност обаче има-по-широк обхват. Тя трябва да обхваща всички съответни области на политиката, които определят производителността и конкурентоспособността на дружествата на световния пазар. Разбира се, тя се базира на основните ценности и специфики на нашия икономически модел – пазарна икономика, отвореност, иновации, устойчивост, опазване на здравето и околната среда и благоприятна за развитието на предприятията среда. Освен това, тъй като световното търсене на продукти и услуги, които не са базирани на изкопаеми горива, нараства, преходът към климатична неутралност и достъпът до енергия, която не е произведена от изкопаеми горива, на достъпни цени ще представлява основата за дългосрочна конкурентоспособност. ЕС вече е постигнал напредък в прехода към климатична неутралност и трябва да надгражда върху него, за да се превърне в пазарен лидер в областта на зелените технологии. В крайна сметка подобни фактори ще бъдат решаващи за това къде предприятията ще разположат дейността си и къде ще се осъществява бъдещият икономически растеж.

По-долу са представени някои от предложените стълбове на европейския модел за дългосрочна конкурентоспособност:

- *Отстояване на принципите на нашата пазарна икономика, включително задълбочаване на единния пазар*

Да продължи осигуряването на възможно най-добрите условия за стабилна и отворена икономика, основана на ефективна конкуренция, частни инвестиции, свобода на движение и стабилна промишлена политика, която дава възможност за екологичен и цифров преход. Необходимо е да се засили прилагането на достиженията на правото на ЕС в областта на единния пазар и да се избегне разпокъсаността.

- *Стратегическа отвореност в подкрепа на световната свободна търговия*

Усилията за увеличаване на търговските възможности и партньорства са градивни елементи за повишаване на производителността и повишаване на устойчивостта на нашата икономика. Търговската политика е от ключово значение за отварянето на нови стратегически пазари и за осигуряването на достъп до жизненоважни суровини по цялата верига за създаване на стойност.

- *По-добро регулиране с цел повишаване на производителността.*

Съгласувана регулаторна рамка, основана на висококачествени оценки на въздействието, консултации и оценки. Необходимо е да се предприемат мерки срещу ненужните регулаторни тежести. Част от тази сложна задача е ангажиментът на председателя Фон дер Лайен всички законодателни предложения да преминават проверка на конкурентоспособността и да не се допуска евентуално непропорционално въздействие върху МСП.

- *Иновации*

Иновациите са ключов елемент за укрепване на конкурентоспособността, не на последно място в технологиите и продуктите, необходими за постигане на амбициозните цели на Европа в областта на климата. Сред важните фактори за стимулиране на иновациите в ЕС са разходите за НИРД, инфраструктурата за споделяне на резултатите от научните изследвания и защитата на правата върху интелектуалната собственост.

– *Конкурентоспособни и сигурни енергийни доставки*

Достъпът до конкурентоспособно производство без използването на изкопаеми горива на енергия и електроенергия е от решаващо значение, за да се даде възможност за екологичен и цифров преход при устойчива конкурентоспособност. Необходимо е да бъдем предпазливи по отношение на ненужното регулиране, за да сведем до минимум рисковете от намаляване на капиталовите инвестиции в стабилна енергийна система.

Министрите се приканват да обменят мнения по следните теми за обсъждане на заседанието на Съвета по конкурентоспособност на 2 март 2023 г.:

1. Като се има предвид очакваната дългосрочна стратегия за конкурентоспособност и съобщението „Единният пазар на 30 години“, кои според вас са ключовите елементи и действия, за да може ЕС да подобри конкурентоспособността и производителността си през следващите десетилетия?
2. Кои елементи и действия, които са от решаващо значение за стимулирането на предприятията да въвеждат иновации и да инвестират в ЕС?
